

Seznam příloh

Příloha 1 - Přepis rozhovoru s informanty DD s otevřeným kódováním

Příloha 2 – Vzor informovaného souhlasu

Příloha 1 – Přepis rozhovoru s informanty DD s otevřeným kódováním

Barevný klíč k otevřenému kódování

Porod	Světle modrá
Děti	Světle zelená
Kultura Neslyšících	Žlutá
Komunikace dítěte	Červená
Získávání informací k výchově	Růžová
Z(ne)výhodnění	Šedá
Mateřská a základní škola	Tmavě zelená
Lékaři	Tmavě modrá
Spokojenost a obavy	Fialová

Kolik máte dětí?

Informantka DD Dvě.

Slyší obě?

Informantka DD Jeden nedoslýchá a dcera slyší.

Co jste nejvíce řešili během výchovy vašich dětí?

Informantka DD Děti vyrůstaly normálně, necítili jsme, že by byl nějaký problém, až ve školce nám u toho staršího řekli, že nedoslýchá.

Kdy se narodilo první dítě?

Informantka DD 1978 syn, 1981 dcera.

Jaká byla tenkrát příprava na porod?

Informantka DD V té době jsem ještě nedoslýchala, takže trochu jsem rozuměla té komunikaci. Nosila jsem sluchadlo, v té době jsem ještě dobře komunikovala.

Byl nějaký zdroj informací pro porod?

Informantka DD Sestra na gynekologii mi všechno vysvětlila a babička a manželova máma, která slyšela a bydlela s námi.

Jak probíhal porod samotný?

Informantka DD První porod trval dlouho, byl trochu komplikovaný.

Bylo pro vás šokující, že vaše děti slyší?

Informantka DD Ne, nebyl to šok, počítali jsme s tím, že se narodí slyšící. Ale dříve mi doktor říkal, že moje první dítě bude mít možná vaši ztrátu sluchu, ale že jeho děti už budou zdravé. Ale bohužel i synovi se narodilo dítě se sluchovou vadou. Jsme ale rádi, že se nám narodila dcera slyšící.

Učili jste své děti komunikovat mluveným českým jazykem?

Informantka DD Ano. Já jsem prostě mluvila, ale po večerech jsem se učila se synem znakovat a tam se i naše dcera naučila znaky. Ale při běžné komunikaci jsme mluvili.

Od koho všeho se děti učily mluvit?

Informantka DD Všichni mluvíme a i babička pomáhala.

Vedli jste děti k tomu, aby uměli i mluvit a znakovat?

Informantka DD Nenutili jsme dceři znakový jazyk, ona sama si to pochytala, my jsme jenom mluvili.

Informant DD Já jsem se trochu snažil, když maminka neslyšela, tak jim říkal: „Musíš poklepat na mámu, ona neslyší.“ Takové ty základy, když s ní chtěli mluvit.

Jaký způsob komunikace upřednostňujete se svými dětmi?

Informantka DD Určitě mluvení i na syna se snažíme mluvit, aby si zvykl. Ale on taky dobře odezírá.

Snažili jste se nějak zapojit své děti s kulturou neslyšících?

Informantka DD Tehdy toho ještě moc nebylo, ale měli jsme takové akce, na které jsme ty děti brávali – třeba na turistiku nebo soutěže pro děti. Nebyly to žádné služby, ale akce v rámci klubu.

Od koho jste získávali nejvíce informací ohledně výchovy dětí?

Informantka DD Kolegyně, kamarádi...Občas někdo poradil, třeba sestra nebo bratr, ale jinak tak nějak přirozeně po svém. Rodina a babička.

Byla tenkrát nějaká organizace tenkrát?

Informantka DD To ne, to dříve byly takové obyčejné kluby, základní. To my jsme spíš měli programy, schůze, ale výchova se tam neřešila. To bylo spíše o tom setkávání těch dospělých. Dříve jsme to měli společně s invalidy. Ale opravdu to bylo o turistických o zábavě pro nás dospělé. Ne že by nám pomáhali s dětma.

Myslíte si, že jste oproti slyšícím rodičům byli v něčem znevýhodnění?

Informantka DD Tak trošku ano. Třeba mi moje kamarádka i tlumočila, můj manžel byl na tom trochu líp, byl víc nedoslýchavý, museli jsme se naučit odezírat. **Hlavně v té komunikaci.**

Myslíte si, že vaše děti měli v něčem výhody, když měly neslyšící rodiče?

Informantka DD Ani moc ne. **Venku na ulici je děcka odstrkávaly, posmívaly se jim.**

A myslíte si, že to mělo nějaké nevýhody?

Informantka DD **Málo pomoci jsem cítila. Dříve nebyli tlumočníci, takže jsem moc pomáhat svým dětem nemohla, když nebyly ty tlumočnické služby.**

Jak probíhala komunikace mezi vámi a školou?

Informantka DD **Přes babičku. Všechno vyřizovala, chodila na třídní schůzky.** Jinak syn chodil do školy na internát v Kyjově a tam už věděli, jak komunikovat s neslyšícími. Zkoušeli jsme, aby syn chodil tady do základní školy, ale po měsíci jsme ho dali na ten internát. Nešlo to, aby chodil mezi slyšící. Tam učitelka řekla, že má 30 dětí a nemůže se pořád věnovat jednomu. Já jsem prosila učitelku, aby napsala domácí úkoly, co má udělat a odpověděla, že nemá čas, aby se s tím vypisovala, že má na starost 30 dětí. Nebyla ochotná, tenkrát nebyly asistentky. Nakonec jsme i zjistili, že ta učitelka byla nemocná. Třeba naši známí nám říkali, že měli syna se sluchovou vadou a že tam prošel, přišli jsme na to, že to je hodně o tom přístupu učitelů.

Stávalo se někdy, že jste využili toho, že vaše dítě slyší a mohlo tak za vás něco vyřídit?

Informantka DD Spíše jako vysvětlit, oznámit, ale ani moc ne. Na základce jsme toho moc nevyužívali, spíše až když byla starší.

Co ovlivnilo výběr mateřské školy?

Informantka DD Nejdříve byla v jeslích a vybírali jsme tak, aby to bylo blízko a mohla nám i babička pomoci. A potom jsme tam dali i druhé dítě.

Narazili jste na nějaké překážky/bariéry v mateřské škole?

Informant DD Nebyly.

Informantka DD Byli moc milí, vysvětlovali nám, co bylo potřeba. Akorát si stěžovali na syna, že opisuje od sousedů a tam zjistili, že neslyší.

Co ovlivnilo výběr základní školy hlavně pro slyšící dceru?

Informantka DD To bylo spádové s tou školkou, to navazovalo. A tam jsme zkoušeli i toho syna, ale pak musel jít do toho Kyjova.

Byla vám poskytnuta nějaká odborná pomoc ze strany pedagogů na základní škole?

Informant DD Ne, nic takového nebylo za komunistů. Dneska vnímáme, že toho je víc.

Informantka DD My to vidíme hlavně u syna, který má dítě se sluchovým postižením, že spolu mluví i znakuje, poslali ho doktoři i na psychologické vyšetření, prostě všechno se podchyti.

Narazili jste na nějaké překážky ve spolupráci se školou?

Informantka DD Co se týká dcery, tak to bylo dobré. Syn šel do Kyjova a tam jsme museli dojíždět. Já jsem měla v práci problém, protože jsem syna tam vozila a brala jsem si často propustku.

Informant DD Já jsem měl problém, když jsem vozil syna do Kyjova, tak jsem musel dokonce dát výpověď, protože mi nechtěli dát náhradní volno. Musel jsem kvůli tomu změnit zaměstnání. Museli jsme se střídat, že ho tam jeden vozil, druhý odvážel...

Informantka DD Já jsem s učiteli nekomunikovala, to hlavně babička. Třeba chodila na třídní schůzky a tak.

Byli jste schopni pomáhat svým dětem s úkoly?

Informantka DD Úkoly dcera nosila, ale většinou si je sama zpracovala.

Informant DD Já jsem taky nemohl pomoci, já jsem chodil do zvláštní školy, tam to bylo jednoduché, slabé učení. Tam byl rozdíl mezi základní školou a pomocnou školou, nemohl jsem jí pomoci

Jakou podporu byste uvítali od školy?

Informantka DD Nic nás nenapadá, ona se učila dobře sama, na ty schůze chodila babička, klapalo to. Myslím si, že jsme ani pomoc nepotřebovali.

Na jaké bariéry jste naráželi u dětského lékaře?

Informantka DD Dříve kam jsme chodili, tak sestřička uměla znakovat. Později jsme chodili jinam a tam jsem ještě uměla dobře odezírat. Já jsem měla tu výhodu, že jsem mluvila, takže já jsem se zeptala a oni mi pak odpověděli ano/ne.

Je nějaká podpora, kterou byste uvítali obecně u lékařů?

Informantka DD Tlumočnicka.

Informant DD Tlumočnick je základ.

Informantka DD Toho tlumočnicka bychom doopravdy potřebovali třeba i do různých kroužků a tak. Vidím to dneska na synovi ten toho tlumočnicka hodně využívá.

Myslíte si, že jste výchovu svých dětí zvládli?

Informantka DD Ano, my jsme měli hodné děti. Vidím to i u syna, ten má svého syna tvrdohlavého a tam je problém.

Informant DD Ano, naše dcera se dokonce naučila tlumočit.

V čem si myslíte, že mají neslyšící oproti dřív dnes výhody?

Informantka DD Ano, myslíme si, že mají výhody. Protože mají tlumočnicka, jsou tu ty služby, jsou tu i sociálně aktivizační služby, kde pomůžou poradí, nasměrují.

Napadají vás nějaké nevýhody?

Informantka DD Ne, nic nás nenapadá.

Informant DD Velká výhoda byla, že jsme měli dvougenerační dům a babička bydlela s námi. Měli jsme teda 2 babičky, ale moje maminka bydlela s námi, bylo to fajn a bylo při ruce.

Příloha 2 – Vzor informovaného souhlasu

Informovaný souhlas s poskytnutím rozhovoru a dalších informací pro bakalářskou práci: Neslyšící rodiče a výchova jejich slyšícího dítěte

Držitel souhlasu: Marina Jonášová, U Jánského kamene 576/3, Liberec, 460 01

E-mail: merry.jonasova@gmail.com

Tel.: 730 590 572

Předmět a provedení: Výzkum se zaměřuje na neslyšící rodiče a výchovu jejich slyšících dětí. Výzkum je prováděn v rámci zpracování bakalářské práce na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy v Praze (Katedra speciální pedagogiky).

Výzkum bude veden formou online rozhovoru. Průběh rozhovoru bude nahráván a ze záznamu bude následně pořízen doslovný přepis, který bude dále analyzován a interpretován. Záznam bude sloužit pouze pro potřebu doslovného přepisu a bude k dispozici pouze Marině Jonášové, popřípadě vedoucí její práce. Doslovný přepis bude důsledně anonymizován tak, aby byla zaručena anonymita a ochrana všech osob zmíněných v průběhu rozhovoru a aby nebylo možné tyto osoby na základě anonymizovaného přepisu identifikovat.

Záznam a doslovný přepis bude Marina Jonášová uchovávat u sebe.

Doslovné citace částí anonymizovaného doslovného přepisu mohou být použity v závěrečné bakalářské práci.

Prohlášení:

Souhlasím s poskytnutím rozhovoru a dalších souvisejících informací. Rozumím výše uvedenému textu a souhlasím s jeho obsahem.

Rozumím tomu, že obsahem rozhovoru a dalších informací mohou být i osobní a citlivé záležitosti a obtížná témata.

Rozumím tomu, že nemusím odpovídat na obtížné nebo nepříjemné otázky. Rozumím tomu, že mohu úplně zrušit svou účast na výzkumu.

Jméno a příjmení:

Datum a podpis: